

OBSAH březen 2007

BIOPOTRAVINY

BioFach stále profesionálnější	2-3, 10
Biopotraviny v jídelnách	4
Jizerské pekárny s bio a bezpečným programem	4
Prodejna s vůní máty	5
Kalendářium	5
BioNákup pana Cuketky	6
BIO proti jarní únavě	17

PORADNA A RECEPTY

Chvála mléka 2:	
Bůvolí mléko a bůvolí mozzarella . . .	6
Kobylí mléko	6
Orientální skopové rgú s hrozkami	7
Biokuchařka Hanky Zemanové kuchařkou roku 2006	7
Skořice – léčí nebo škodí?	7
Rakytník řešetlákový	7

TRVALE UDRŽITELNÝ ŽIVOT

Domácí krajinou s adrenalinem i ekologicky	8
Centrum ekologických projektů v Hostětíně	8
Zemědělci bez hranic informují	9

BIODIVERZITA / BIOZAHRADA

Proč šla Andulka do zeli aneb Zelné hlávky, listí a košťaly	11-12
Pěstujeme černý kořen	12
Biozahrada v březnu	13

EKOLOGIE

Zpráva OSN: Problém klimatu je velice vážný a je nutné ho řešit	13
---	----

PRO-BIO INFORMUJE

Termín spuštění Programu rozvoje venkova pro agro-envi opatření již na jaře	14
Kurzy ekologického zemědělství	14
Napsali jste nám	15

NAŠE TÉMA

Celostní architektura a zdravé domy	15-16
MAPA BIOPRODEJEN, SERVIS, KNIHOVNIČKA, INZERCE	18-20

OZNÁMENÍ

Vážení čtenáři Bio, pokud si vás známý stěžuje, že mu nepřišlo březnové BIO, možná zapomněl poslat předplatné. Opozdlcům rádi měsíčník dopošleme.

Pokud jste si objednali Bio či knihy prostřednictvím naší internetové stránky www.vltpress.cz po 20. únoru, objednávku prosím pošlete znovu. Zkolabovala nám e-mailová pošta. Děkujeme za pochopení.

Redakce

<http://flora.nikde.cz>
internetové stránky pro
MILOVNÍKY ROSTLIN

- zajímavosti ze světa rostlin
- velký herbář
- chráněné druhy rostlin

Na BioFachu se prezentovaly české firmy v oboru BIO

BIOFACH STÁLE PROFESIONÁLNĚJŠÍ

NORIMBERK – Pod záštitou Státního zemědělského intervenčního fondu ČR a ve spolupráci s PRO-BIO Svazem ekologických zemědělců se na světové výstavě biopotravin po loňské odmlce zpracovatelé představili a výrobci biopotravin z České republiky. BioFach je pokaždé zajímavou příležitostí nejen pro uzavírání kontraktů, ale také pro setkávání lidí zabývajících se ekologickým zemědělstvím, výrobou, prodejem biopotravin a samozřejmě spotřebitelů a přátel biopotravin ze zemí celého světa. Někteří ekologičtí zemědělci a také prodejci z bioprodejen této šance využili, aby nabrali síly do svého nelehkého (alespoň v ČR zatím ano) oboru podnikání a nebo prohloubit své kontakty.

Česká reprezentace

Ve srovnání s uplynulými ročníky, na kterých se Česká republika prezentovala velmi skromně, světovou výjimkou byl rok 2005, kdy české bio zazářilo v tradičním přírodním stylu na 85 m², byla letos možnost využít plochy téměř dvojnásobně.

Český stánek navštívila také **Mariann Fischer Boel** – evropská komisařka pro zemědělství a rozvoj venkova, která při slavnostním zahájení BioFachu 2007 hovořila o nově připravovaném evropském Nařízení pro EZ, jeho důležitých bodech a zmínila se také o problematice značení bioproduktů a biopotravin v rámci EU.

Společnou národní expozici českého ekologického zemědělství a jeho produktů připravil Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) ve spolupráci s PRO-BIO Svazem ekologických zemědělců. Výstavní expozice o rozloze 150 m² byla určena k vlastní prezentaci jednotlivých výrobců a zpracovatelů biopotravin. Mezi vystavovateli se představilo celkem 24 společností (zpracovatelů i ekozemědělců s vlastním prodejem), z toho 18 bylo členských podniků ze svazu PRO-BIO.

O spokojenosti vystavovatelů mluví také **Ing. Drahomíra Vybíralová** z Polabských mlékáren a.s. Poděbrady: „Bylo velmi přínosné, že jsme mohli představit naše novinky na největším světovém bioveletrhu, osvědčila se společná národní expozice s dobrou propagací i zájemem, s menším firemním stánkem bychom byli asi dost ztraceni.“ Rozmanitost českých bioproduktů (počínaje kojeneckou výživou, přes mléčné výrobky, vejce, ovoce, zeleninu, pochutiny, trvanlivé potraviny, víno, šťávy, mošty, oleje, různé druhy koření, čaje, hořčici, čerstvé maso, salám a další) svědčila o stále se rozšiřující nabídce nejen pro domácího spotřebitele.

Během návštěvy evropské komisařky na českém stánku ji zástupci PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců, Ministerstva zemědělství ČR a SZIF stručně seznámili se situací ekologického zemědělství v naší zemi, představili české vystavovatele a jejich bioprodukty a pozvali ji také na Evropskou letní konferenci ekologického zemědělství – Bioakademii, na

kterou přislíbila pro rok 2008 svou osobní účast. Komisařka hovořila srdečně se zástupci svazu i se zemědělci, například s **Ludmilou Mužíkovskou**, producentkou biomléka pro BIO kysaný nápoj z Mlékárny Valašské Meziříčí spol. s r. o.

Dvacet pět vystavovatelů tu představilo svoji produkci v biokvalitě ve společné prezentaci buď osobně, nebo jen v zastoupení. Svoji osobní účastí podpořili prodej svých produktů nebo navazovali či prohlubovali již nalezené kontakty – například bio*nebio, farma Abatis, PRO-BIO, obchodní společnost, Sluneční brána, Polabské mlékárny a.s., firma Extrudo Bečice, Biopark, Mlékárna Valašské Meziříčí, Pekárna Zemanka, Ing. Bedřich Plíšek – ovocnář. Zákazníky mohli tedy oslovit osobně, podat výklad o své produkci a také přichystali ochutnávky.

Samozřejmě svou produkci představily firmy, za nimiž se píše již delší historie působení na trhu a jsou známější čtenářům měsíčníku BIO, jako je Sluneční brána, Country Life, Green marketing a ekofarma Deblín, nebo Kostelecké uzeniny, které vyrábějí biouherák Josefa Sklenáře z ekofarmy Sasov.

Jako další se v Norimberku představili další producenti biovína, kromě známé farmy rodiny Abrlovy, Vinselekt – Miloš Michlovský a Vinný sklep Eben – Vlastimil Peřina, fa Aromatis, s. r. o., která nabízí dovezenou sušenou syrovátku AMÁLKA, velice vítanou novinkou je také kojenecká strava v kvalitě bio z Fruty Podivín a. s. a nebo výrobky z rakytníku řešetlákového z firmy Ekoplanet – Miloslav Košek.

U stánku ČR s bioprodukty uvítali evropskou komisařku

FOTO: V.Č.

BIOFACH STÁLE PROFESIONÁLNĚJŠÍ

Na téma „Nabídka českých biopotravin a obchodní příležitosti na českém bio trhu“ proběhla v sále Krakau série prezentací, kde se představily v angličtině čeští zástupci z řady vystavovatelů – bohužel, převážně jen za účasti ostatních českých zástupců firem. Prokázala však připravenost našich firem na komunikaci se zákazníky v angličtině.

BioFach přechází k větší unifikaci stánků

Ve stánku pro Českou republiku, který využil moderní konstrukce, poskytované výstavní společností, a který byl k nepřehlédnutí, poskytovaly informace pro návštěvníky i zákazníky pracovníce UZPI a PRO-BIO Svazu. Letos si všichni pochvalovali dobré zázemí pro sebe i hosty či obchodní partnery přítomných firem, do kterého se vstupovalo „zeleňou bránou“. Využití dřeva ve spojení se sklem a nerovnou konstrukcí působilo moderně, ale přece jen trochu studeně. Korespondovalo to s trendem, který se prosazuje ve všech výstavních halách.

Předloňské vlastní výstavní konstrukce PRO-BIO Svazu, které byly dřevěné, měly totiž problémy s místními hasiči. Nebezpečí vzniku ohně tu jistě je, i když se tu téměř nikde nekouří. Dřevo a použité látky musí být ohnivzdorné a jejich impregnace není levná, proto zřejmě mnoho firem využije nabízených připravených konstrukcí, které ozvlášťují

Ing. Jiřina Pavelkové podává informace u stánku České republiky

pouze fantazie při uspořádání na ploše, vlastní dekorace, fotografie a vystavované zboží.

BioFach se rozrůstá – tedy zdravě „kyne“

Tiskové zprávy z veletržní organizace NürnbergMesse GmBh uvádějí, že se pro letošek čistá výstavní plocha zvětšila o 4 500 m² na 39 000 m², a splnilo se očekávaných 37 000 návštěvníků, z toho 34 % zahraničních, kteří mohli shlédnout 2 200 vystavujících firem. Myšlenka BioFachu se také představí na samostatných výstavách v Jižní Americe, USA a Japonsku.

Opravdu se návštěvníkům z množství vystaveného zboží točila hlava... Celkem již se nedá najít zboží, které by nemělo svůj obraz v biokvalitě. Zejména se rozrůstá nabídka polotovarů všeho druhu – od polotovarů pro pečení či vaření v „suché“ podobě tak zejména chlazený sortiment. Oproti loňsku se nám zdál úbytek vystavovatelů biooblečení, i když sortiment pro děti nechyběl, zato posílili vystavovatelé se „zdravým spaním“, tedy materiály pro pokrývky, polštáře a matrace z biobavlny či ovčí vlny.

Výstavní společnost stále vylepšuje zázemí veletrhu. Jak jsme již informovali vloni, samotné výstavní haly, které se podobají halám supermarketů, byly doplněny vstupní budovou s kongresovými místnostmi a prostory mezi halami se mění v odpov-

Farma Abatis

Dokončení na straně 10

Ztráta pronajaté půdy bude bolet nejvíce

Ekologičtí zemědělci, „čekatelé“ na certifikaci farmy, si po nečekané studené sprše na konci roku mohou trochu oddechnout. Do Programu rozvoje venkova se mohou hlásit již od jara. Dotace k nim dorazí tedy v roce příštím, vyplácení se totiž až po uplynutí hospodářského roku. Alespoň tedy to. I když na pětileté období, kdy je třeba dodržet závazek tohoto programu – třeba jen sečení louky, když by se mohla dát také přepást dobyt看em – si stěžuje většina.

Po nějaké chladivé či hojivé náplasti bychom však potřebovali sáhnout někdy všichni. Nervy nám rozcuchaly skutečně vážné apely z fóra vědců OSN, kteří konstatovali, že za změny klimatu mohou z 90 % aktivity lidí na planetě. Řešení situace je již akutní a nutný bude jednotný postup země celého světa. Zůstávám tu spíše pesmistou – zatím se produkce kyslíčnicku uhličitého nesnižuje, vážná a rázná opatření vlád jsou v nedohlednu. Stačí ekologické chování hrstky lidí ovlivnit stav? Podle jednoho ekologa je nutné snížit spotřebu aut o třetinu, snížit jejich počet a rychlost jízdy také o třetinu, omezit leteckou dopravu o třetinu, aby to bylo na zeměkouli vidět a pomohlo to předejít katastrofám. Jak toho dosáhnout, když ekologické chování se nevyplácí? Zatím.

Na českém zemědělství se jistě podepíše nejen vyšší průměrná roční teplota a s ní nečekané vichřice, přívalem deště a sucha. Zasáhnou je také snížené cukerné kvóty a nadměrný dovoz masa pro supermarkety z ciziny. Náplast se ještě může nějaká připravit.

Ovšem nejtragičtějším dopadem pro zemědělství jako celek se může stát, když vládní návrh povolující pohodlnější odkupování půdy cizinci, schválí poslanci a senátoři v Parlamentu ČR. Čeští zemědělci hospodáří z 90 % na půdě pronajaté. Už dnes mají chování hektarů půdy cizinci koupeny – v zastoupení českých občanů. Otázkou bude, zda noví vlastníci budou stávající nájemní smlouvy prodlužovat, nebo se vrhnou do hospodaření sami – to v lepším případě – či půdu využijí jinak. Noví ministr zemědělství půdu pro vlastní občany zatím ve vládě neuhájil. Kdo tedy asi přiloží hojivou náplast?

-vha-

BIOFACH STÁLE PROFESIONÁLNĚJŠÍ

Dokončení ze strany 3

činková místa s parkovou úpravou. Také možnosti občerstvení se ve srovnání s minulými lety velice zlepšily.

Firmy z celého světa se zde snažily představit své zboží jednak fyzicky, tiskovými materiály a také množstvím ochutnávek. Zejména ty oslovují nejvíce, spotřebitele lákají k nákupu ať už malých bioobchodů, nebo se k němu dostanou jen ve velkých obchodních řetězcích. Svůj velký prostor si na BioFachu postupem času vydobyla biovína, jich zde bylo přes tisíc vzorků a ochutnávky byly připraveny samozřejmě i u nich.

Itálie zemí roku

Očekávali jsme, co představit Itálie na BioFachu. Ta opravdu neklamala – kavárníčka alespoň fotografií připomínající historická náměstí a zboží, mezi jehož druhy snad už nic v biokvalitě nechýbí – ovoce, zelenina, zejména početné druhy těstovin – k následnému vaření i v polotovarech, panenské olivové oleje a sýry i maso s uzeninami. Představovaly se jednotlivé regiony i jednotlivé firmy. Jediné, co jsme zde nezaznamenali, byly italské bioryby. Ty se v biokvalitě nabízejí (německými firmami) jen ze severních moří a Aljašky

Osamostatnila se také přírodní kosmetika na Vivaness

Samostatnou výstavu Vivaness mají při BioFachu výrobci přírodní kosmetiky. Hala s denním světlem kosmetice určitě prospěla. Zřejmě nejstarší evropskou firmu s biokosmetikou Weleda tentokrát provázelo téma březové – březová šťáva – a k ní pro návštěvníky připravila dvě postavy na chůdách, které představovaly bílé břízky...

Ekozemědělství a kosmetika. Jde to vůbec dohromady? Můžeme říci, že skvěle. Kde by jinde braly kosmetické firmy suroviny pro své přípravky, které potře-

Břízky...

bují získávat z bylin, ovoce i zeleniny nekontaminovaných chemií a často vypěstovaných dle zásad biodynamického zemědělství. Přírodní kosmetika se stává skutečnou třešničkou na ekologickém dortu.

Všechny firmy s certifikovanou kosmetikou, kterých zde vystavovalo na 200 se podrobují náročným veletržním podmínkám. Od roku 1997 vlastní vyvinutý soubor pravidel stanovuje, co smí být na BioFachu deklarováno jako přírodní kosmetika. V produktu nesmějí být například obsaženy látky vytvářející komplex EDTA, formaldehyd ani produkty štěpení formaldehydu. Rovněž jsou zakázány: synteticky vyrobené tuky, aromatické aminy, sloučeniny pižma, ropné deriváty a halogenoorganické sloučeniny. Pro použití PEG nebo syntetických konzervantů platí omezení substancí.

Italské víno nechýbělo při ochutnávkách

Tento schvalovací systém už mezitím získal charakter pečete kvality. Výrobci si dělají reklamu tím, že jejich výrobky byly schváleny pro BioFach.

Vedle toho existují od roku 1999 směrnice „pracovní skupiny pro přírodní kosmetiku“ BDIH (Spolkového svazu německých průmyslových a obchodních podniků), jejichž výsledky byly rovněž začleněny do schvalovacích kritérií. Kontrolní značka BDIH „Kontrolovaná přírodní kosmetika“, zavedená v roce 2001, dává spotřebitelům jistotu vysokého standardu kvality, pravidelné kontroly a nezávadných obsažených látek. V současné době používá tuto značku asi 50 firem pro

U maďarské expozice hrála lidová hudba živě

více než 2.000 certifikovaných produktů. Výrobci kontrolované přírodní kosmetiky kladou při vývoji produktů nejvyšší nároky na inovativní, přírodní a především hypoalergenní péči. Původ a výběr použitých surovin, pokud možno z kontrolované biologické produkce nebo z kontrolovaného biologického sběru, šetrné zpracování, důsledné dodržování zákazu pokusů na zvířatech, stejně jako ekologický obal, to vše je ve středu pozornosti.

V hale s přírodní kosmetikou se nepohybovaly jen ženy, jak by se mohlo zdát, ale přece jen převažovaly. Využily zde rad zkušených odbornic a odborníků a také některé zasedly do masážního či kosmetického křesla. Společnost Laverana, kterou jsme v BIO již představili, zastupují v Čechách a na Moravě manželé Lusíkoví. Na BioFachu mohli seznámit s kvalitami této společnosti skupinu majitelů bioobchodů z Čech. Novinkou firmy se nejprve stala řada omlazujících přípravků specifikovaných podle věku zákaznic. Za skvělý protivráskový efekt je však třeba zaplatit vysokou cenu, funguje však spolehlivě. Obchodnicím představili novou řadu vlasové kosmetiky pro jednotlivé typy vlasů, kde nechýbí ani stylingové gely, které se v březnu dostanou i na český trh. Firma však nabízí výborné péstící prostředky pro všechny ženy i příjmové kategorie, takže má šanci vybrat si každý, samozřejmě i muži.

TEXT A FOTO
Miroslava VOHRALÍKOVÁ
Vladimíra ČERVENÁ

Manželé Lusíkoví představují majitelkám bioobchodů kosmetické řady Laverana